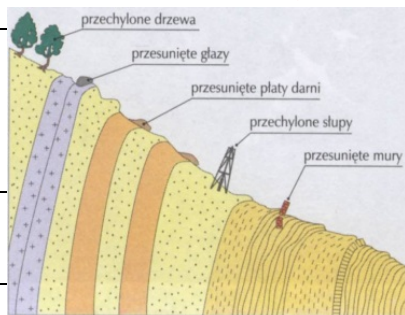

Geografia fizyczna 2013 - odpowiedzi

LP	ODPOWIEDŹ																
1.	a. umiarkowany przejściowy ciepły, b. 21°C c. 600mm d. Nizina Śląska																
2.	a. stalego w lotny (gazowy) b. Infiltracja c. ozonosfera. d. zorze polarne e. azot i tlen																
3.	Zlepienieć - osadowa, okruczowa Geneza np.: powstaje w wyniku sedimentacji obtoczonych okruczów skalnych Gnejs – przeobrażona (metamorficzna) Geneza np.: powstaje w wyniku przeobrażania granitów w warunkach wysokiej temperatury i ciśnienia w skorupie ziemskiej Granit – magmowa głębinowa (magma plutoniczna) Geneza np.: powstaje w wyniku krystalizacji magmy Węgiel kamienny – osadowa organogeniczna (osadowa organiczna) Geneza np.: Obumieranie roślinności, gromadzenie ich w środowisku beztlenowym, następnie lityfikacja szczątków roślin.																
4.	Era mezozoiczna: trias, jura, kreda , Era paleozoiczna: kambryj, ordowik, sylur, dewon, karbon, perm ,																
5.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Okres/era</th> <th>typ klimatu</th> <th>surowce skalne</th> <th>Przykład skamieniałości przewodniej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Perm</td> <td>gorący, suchy</td> <td>piaskowce, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny, rudy miedzi</td> <td>Seymouria, Dimetrodon, Estemmenosuchus,</td> </tr> <tr> <td>Kreda</td> <td>gorący, suchy</td> <td>kreda, wapień, sól kamienna</td> <td>Triceratops, Trachodon, Tyrannosaurus Rex, Iguanodon, Pteranodon, Styrakozaur</td> </tr> <tr> <td>Dewon</td> <td>gorący, suchy</td> <td>rudy żelaza, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny</td> <td>Ichtyostega,</td> </tr> </tbody> </table>	Okres/era	typ klimatu	surowce skalne	Przykład skamieniałości przewodniej	Perm	gorący, suchy	piaskowce, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny, rudy miedzi	Seymouria, Dimetrodon, Estemmenosuchus,	Kreda	gorący, suchy	kreda, wapień, sól kamienna	Triceratops, Trachodon, Tyrannosaurus Rex, Iguanodon, Pteranodon, Styrakozaur	Dewon	gorący, suchy	rudy żelaza, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny	Ichtyostega,
Okres/era	typ klimatu	surowce skalne	Przykład skamieniałości przewodniej														
Perm	gorący, suchy	piaskowce, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny, rudy miedzi	Seymouria, Dimetrodon, Estemmenosuchus,														
Kreda	gorący, suchy	kreda, wapień, sól kamienna	Triceratops, Trachodon, Tyrannosaurus Rex, Iguanodon, Pteranodon, Styrakozaur														
Dewon	gorący, suchy	rudy żelaza, sól kamienna, węgiel kamienny, ropa naftowa i gaz ziemny	Ichtyostega,														
6.	a) obszary sejsmiczne - znajdują się w obrębie obszarów najmłodszego fałdowania, na styku płyt litosferycznych - gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia trzęsień jest bardzo duże (gdy wysypią się one często silne) b) Alpy, Apeniny , Masyw Centralny, Góry Skandynawskie, Ural, basen Morza Karaibskiego , platforma wschodnio-europejska, Himalaje, Sumatra																
7.	stałe: pył, piasek i popiół wulkaniczny, lapille, bomby wulkaniczne, pumeks, bloki skalne gazowe: dwutlenek węgla, tlenek węgla, siarkowodór, chlorowodór, metan, chlor, para wodna																
8.																	

9.	Czynnik rzeźbotwórczy	Proces rzeźbotwórczy	Przykład formy rzeźby
	wody płynące (rzeka)	erozja	dolina V-kształtna
	wody płynące (rzeka)	erozja wsteczna	wodospad
	wiatr	erozja eoliczna (korazja)	jardang
	wiatr	akumulacja	barchan
	lodowiec górski, łądolód (lód lodowcowy)	erozja	mutony
	wody roztopowe (fluwioglacjalne)	akumulacja	sandr
10.	Nazwa jeziora	Geneza	krótka charakterystyka genezy
	Śniardwy, Mamry, Niegocin	połodowcowe - morenowe	powstają w wyniku zablokowanie moreną czołową odpływu wód z doliny lub zajmują obszerne obniżenia moreny dennej
	Toba	wulkaniczne - kalderowe	mieszczą się w kalderach wulkanicznych - miejscach dawnego wulkanu
	Białe na Polesiu Lubelskim	krasowe	mieszczą się w zagłębieniach powstałych wskutek rozpuszczenia przez wodę skał węglanowych (w lejach krasowych)
	Morze Kaspijskie, Aralskie	reliktowe	pozostałość dawnych mórz, zatok
	Liman Tiligulski, Kujalnicki, Chodzybejski	limanowe	powstałe wskutek całkowitego odcięcia ujściowego odcinka rzeki mierzeją, wałem od morza
11.	Pionowy - im wyżej tym mniejsze zasolenie (przyczyna - duża powierzchnia zlewiska - dużo rzek, małe parowanie) Powierzchniowe: - średnie 7,8 PSU (najmniej w zatokach, np. Zat. Botnicka 2 PSU, najwięcej w ciśninach duńskich - powyżej 12 PSU (przyczyna: im dalej od oceanu tym jest ono mniejsze)		
12.	Skały macierzyste/miejsce powstania	Typy gleb	
	a) wapień	Rędziny	
	b) piaski połodowcowe	Bielice	
	c) lessy	Czarnoziemy	
	d) na aluwialnych rzecznych w dnach dolin i w obrębie delt	Mady	
	e) na glinach morenowych w miejscach podmokłych (zalanym wcześniej przez wodę)	Czarne ziemie	
13.	a. suchym b. wodorotlenki żelaza, manganu i glinu c. inicjalne d. brunatnowienie e. „O” - organiczny		
14.	P		
	F		
	P		
	F		
	F		
	P		

Punktacja: 0-11 – niedostateczny; 12-16 – dopuszczający; 17-20 – dostateczny; 21-24 – dobry; 25-27 – b. dobry; 28 – celujący